

Kázeň z evanjelických Služieb Božích v Bratislave (Nový kostol), **Zjavenie Krista Pána mudrcom**, 6.1.2022, 10.00 h.; ES 77, 593, 63, A 19; čít. text: Iz 60,1–6

Modlitba: Bože svetla, oslavujeme a vebíme Ťa, že si v dejinách dával zažiariť svojej láske. Hviezdou nad Betlehemom si ľuďom z celého sveta ukázal cestu k svojmu Synovi. Prosíme, spoj nás v nasledovaní Pána Ježiša. Zmocni nás, aby sme vedeli odporovať tomu, čo zatemňuje Kristovu lásku k ľuďom. Zalomcuj nami, keď si to namierime na scestie či do slepých uličiek. Prosíme daruj nám milosť, aby vo svete aj cez nás – naše činy i slová – žiarilo svetlo Tvojho milosrdenstva. Amen. (*Voľne podľa: Silvia Bukowski*)

Matúš 2, 1 – 12: „**1** Keď sa Ježiš narodil v judskom Betleheme za čias kráľa Herodesa, ajhľa, mudrci od východu prišli do Jeruzalema **2** a pýtali sa: Kde je ten narodený kráľ židovský? Videli sme totiž Jeho hviezdu na východe a prišli sme sa Mu pokloniť. **3** Keď to počul kráľ Herodes, predesil sa a s ním celý Jeruzalem. **4** Zhromaždil všetkých veľkňazov a zákonníkov ľudu a vypytoval sa ich, kde sa má narodiť Mesiáš. **5** Odpovedali mu: v judskom Betleheme, lebo tak píše prorok: **6** A ty, Betlehem, judská zem, nijako nie si najmenší medzi vývodiáciami mestami judskými, lebo z teba vyjde vodca, ktorý bude pást môj ľud izraelský. **7** Nato Herodes sa ich povypytoval na čas, kedy sa zjavila hviezda. **8** A keď ich posielal do Betlehema, povedal: Choďte, dôkladne sa prezvedajte o tom dieťatku; a keď Ho nájdete, oznámte mi, aby som aj ja šiel a poklonil sa Mu. **9** Oni vypočuli kráľa a odišli. A hľa, hviezda, ktorú videli na východe, šla pred nimi, až sa zastavila nad miestom, kde bolo dieťatko. **10** Keď uzreli hviezdu, zaradovali sa veľkou radosťou. **11** I vošli do domu,

*uvideli dieťatko s matkou Máriou, padli na tvár a klaňali sa Mu. Potom otvorili svoje klenotnice a obetovali Mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. **12** A keď sa im vo sne dostalo napomenutia, aby sa nevracali k Herodesovi, vrátili sa inou cestou do svojej krajiny.“*

Milí bratia a milé sestry!

O Vianociach spievame ako o požehnanom čase radosti a veselosti (por. ES 41, 1: *Čas radosti, veselosti nastal požehnaný*). Usilujeme sa, aby Vianoce boli oázou pokoja, radosti a pohody v našom uponáhlanom svete, v dobe plnej obáv. Obáv o zdravie – naše i našich blízkych, o deti, o zamestnanie, o cirkev.

Prvé Vianoce síce ktovieakou pohodou neboli. Stačí spomenúť stresujúce hľadanie ubytovania pre Máriu vo vysokom štádiu tehotenstva a Ježišovo narodenie v podmienkach, ktoré už vtedy boli pod úrovňou ľudskej dôstojnosti. **Vianočný však príbeh prináša niečo potešujúce**, upokojujúce, „pohodové“. Čo? – Nuž to, že **na** dobrú správu o narodení Spasiteľa oznámenú z najvyšších miest Božím poslom – **na evanjelium prichádzajú kladné odpovede**. **Kladne odpovedá Mária:** „Mária povedala (anjelovi): Som služobnica Pánova, staň sa mi podľa tvojho slova!“ (L 1, 38). **Podľa slov Pánovho anjela reaguje aj Jozef:** „Jozef ... urobil, ako mu prikázal Pánov anjel“ (Mt 1, 24n). **Kladnú odpoveď na zvesť Božieho anjela dávajú aj pastieri:** „Podme až do Betlehema a

pozrime sa, čo sa to stalo, čo nám oznámil Pán“ (L 2, 15). To je sen každého kazateľa – a osobitne keď káže na Vianoce – aby zástupy ľudí, ktoré sa v necovidom čase zhromaždia na štedrovečerné Služby Božie, kladne zareagovali, aby sa nás Božie slovo dotklo, aby sme naň odpovedali vierou. Cieľom je práve toto: aby sme na Božie slovo kladne reagovali, ono zrodilo vieru a tá nezostala skrytá.

Kladná odpoveď na Božie slovo – ktorou je viera – vonkoncom nie je samozrejmá. Je ľahké opevniť sa nedôverou, pochybnosťami. Mnohým práve to pripadá bezpečnejšie. **Zápas medzi vierou a skepsou prebieha stále. Aj v súčasnosti.** Ved' žijeme v dobe obáv a strachu. Kto prijme Božie: „Nebojte sa!“ (L 1, 30; Mt 1, 20; L 2, 9), prekoná strach a zažije zázrak – možno navonok taký obyčajný, ako dieťa v jasliach.

Z Božieho slova sme počuli o kladnej odpovedi mudrcov na Božie oslovenie. Práve dnešný deň – **sviatok Zjavenia Krista Pána**, ktorý je Vianocami pravoslávnych kresťanov, **kladie dôraz na to, že Pán Boh svoju slávu zjavuje nielen Židom, ale aj pohanom.** Nielen ľuďom jednoduchým, prostým, biednym, pohrdaným akými boli pastieri, ale **Boh zjavuje svoju slávu** aj sčítaným, vzdelaným, rozhladeným, bohatým (ľudovo nazývanými traja králi). –

I oni sa sklonia pred Kristom.

Faktom je, že z evanjelia sa nedozvieme, či boli traja a či vôbec boli králi. Čo sa počtu 3 týka, **spomínané sú 3 dary** – a tie boli **priam kráľovské**. Na tom či 3 dary dali narodenému Ježišovi 3, 2, alebo 4 ľudia nezáleží. Podstatný nie je ich počet, ani presná funkcia, ktorú mali. Nepochybné je, že **reprezentovali intelektuálov svojej doby**, že to boli ľudia vzdelaní, múdri a prišli zďaleka. A predovšetkým: kladne odpovedajú na Božie oslovenie. **Idú za žiarivou hviezdou nádeje, lebo tušia, že so svojim poznaním a múdrosťou si nevystačia.**

Ako v prírode svieti Božie slnko pre všetkých, tak Kristus – Slnko spravodlivosti zažiaril pre všetkých. Nejestvuje nik, kto by nepotreboval Pána Ježiša.

Je skvelé, ak máme v cirkvi aj ľudí tkp. obyčajných, ale aj vysoko vzdelaných s univerzitnými hodnotami. Tešíme sa z toho. Tým, že sa k Pánovej cirkvi vzdelanci povedome hlásia svedčia: **vieme, že s titulmi a akademickými hodnotami si nevystačíme.** Aj mudrci, zdá sa, že práve preto čo vedia – že sú vzdelaní, rozhladení – tým usilovnejšie hľadajú.

Nikoho neodpisujme – či už pre jeho biednosť a jednoduchosť, prostotu, ale ani preto, že je vzdelaný, úspešný, dobre situovaný a zdanlivo sa bez Boha zaobíde.

U pastierov Božie slovo nevyzdvihuje ich prostotu, ani u mudrcov ich učenosť. U jedných aj druhých je vyzdvihnutá kladná odpoveď – kladná reakcia na Božie oslovenie. Vzdelanosť sama o sebe nestačí. Zrejmé je to z toho, čo počujeme o veľkňazov a zákonníkoch. Títo znalci Svätého písma a učitelia Božieho zákona dávajú **teologicky precíznu odpoveď** aj s príslušnými biblickými citáciami (Mt 2, 5b. Mich 5, 1). Dnes by sme povedali, že „**žadajú GPS súradnice Betlehema**“ v judskej zemi, ale... **sami zostávajú doma.**

Nejde teda o takú teológiu, ktorá sa vyčerpáva v akademických debatách, **nejde o poznanie, ktoré nám dáva pocit prevahy nad tými, ktorí ho majú menej.**

Ak nás Božie slovo nezdvihne, aby sme „aj my šli do Betlehema“, rozumej, aby sme sa sklonili pred Kristom, tak nám nepomôže ani PhD., ani funkcia v cirkvi.

Niekedy sa my, evanjelici, hrdo označujeme za cirkev Slova (Božieho). Tú však nepoznáme podľa „firemnej tabule“ s nápisom ECAV. **Cirkev Božieho slova je rozpoznateľná podľa toho, že ľudí v nej Božie slovo zdvihne zo stoličky, aby sa vydali za hviezdou**

a doputovali až do „Betlehema“. Povedané „po lopate“: **Cirkev Božieho slova je tam, kde ľudia kladne reagujú na Božie slovo.** Prijmú Božie: „Nebojte sa!“ a kajajú sa z polovičatosti vo viere, nestatočnosti a pohodlnosti. Možno tak, ako jeden muž (Joe Seramane), kajúcim vyznaním ktorého zakončím:

*Žiadal si ma o moje ruky,
aby si ich mohol použiť pre svoj cieľ.
Dal som Ti ich na chvíľu,
potom som ich však odtiahol, pretože práca bola náročná.
Žiadal si ma o moje ústa,
aby si prehovoril proti nespravodlivosti.
Ja som však iba šepkal, aby som nebol obvinený.
Žiadal si ma o moje oči,
aby si videl bolesť chudoby.
Ja som ich však zavrel, pretože som ju nechcel vidieť.
Žiadal si ma o môj život,
aby si mohol skrze mňa pracovať.
Dal som Ti z neho len časť, aby som nebol príliš vtiahnutý.
Pane, odpusť mi moju vypočítavú snahu slúžiť Ti, len keď je to pohodlné,
iba na miestach, kde je bezpečie,
len s tými, s ktorými je to jednoduché.
Otče, odpusť mi,
obnov ma, pošli ma ako užitočný nástroj.*

*Kriste daj, nech Ťa nectím iba slovami, ale beriem vážne
význam Tvojho kríža. Amen.*

Použitím: *Olga Mrázková: výklad 6. 1. 2022 (in: Na každý den 2022, Kalich, Praha 2021);*

Jan Lavický: výklad 25. 12. 2022 (in: Na každý den 2022, Kalich, Praha 2021);

Marek Vácha: Radost z Boha (vyd. Cesta, Brno 2018),

Kol. autorov: Iva Květonová, Ondřej Macek, Lenka Řídkoňová: Ty jsi se mnou (vyd. Biblion Praha, 2021).

[Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár](#)